

Välj giftfri paprika och vindruva!

Allt fler giftiga kemikalier sprids som bekämpningsmedel över åkrar och fält i Europa. Den ökade användningen av bekämpningsmedel drabbar inte minst bönder och lantarbetare hårt. En WHO-studie från 1990 visade att 25 miljoner arbetare förgiftades årligen och att tio procent av alla dödsfall i samband med jordbruksarbete orsakades av bekämpningsmedel.

Naturskyddsföreningen har den senaste tiden uppmärksammar halterna av bekämpningsmedel i maten. En ny omfattande EU-granskning som ännu inte publicerats där 65 000 livsmedelsprover granskades av EU-kommissionens Food and Veterinary Office visar att i 46 procent av proverna hittades rester av bekämpningsmedel och i 4,5 procent överskreds gränsvärdena.

Det värsta exemplet i den nya undersökningen var en paprika som innehöll rester av 29 olika bekämpningsmedel. Det verkar som att odlarna tycks försöka undvika att överskrida gränsvärdena för enskilda bekämpningsmedel genom att använda flera olika preparat. För den omgivande miljön kan detta göra situationen värre. Forskningen visar att kombinationer av olika giftiga kemikalier kan ge en högre giftverkan också mot fler arter, vilket drabbar den biologiska mångfalden än värre. EU:s regler hanterar tyvärr inte alls detta problem idag utan tillåter beslut om både bekämpningsmedel och gränsvärden utan nödvändig hänsyn till kombinationseffekterna.

I den nya EU-undersökningen hittades flest antal prover med resthalter i frukt och grönt, där 49 procent innehöll bekämpningsmedel. Värst var vindruvorna där 72 procent innehöll bekämpningsmedel. 4,7 procent av samtliga frukt och grönt - prover överskreds gränsvärdena. Det visar tydligt att även allmänhetens hälsa kan ta skada av giftanvändningen.

Då frukt och grönt ingår i en hälsosam kost är det viktigt att vi inte med anledning av ovanstående granskning slutar att köpa frukt och grönt i matbutiken. Dessbättre finns det ekologiska produkter d v s giftfria alternativ. Det gäller för oss som konsumenter att ställa krav på handeln. Naturskyddsföreningen menar att handeln har ett ansvar att utöka utbudet av ekologiska alternativ, så att vi kan äta nyttig frukt och grönt som inte hotar den biologiska mångfalden eller hälsan.

Per-Olof Erickson

Naturskyddsföreningen i Gävleborgs län